

EDUSKUNNAN VASTAUS 157/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Energiavirastosta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi Energiavirastosta (HE 124/2013 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 29/2013 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

Energiavirastosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tehtävät

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvontaa ja seurantaa, sähkö- ja maakaasumarkkinoiden toimivuuden, energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön edistämistä sekä energiapolitiikan, kasvihuonekaasujen päästökaupan ja energiatehokkuuden toimeenpanotehtäviä varten on Energiavirasto.

Energiavirasto hoitaa tehtävät, jotka sille on annettu:

- 1) sähkömarkkinalaissa (588/2013);
- 2) maakaasumarkkinalaissa (508/2000);
- 3) sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa (590/2013);
- 4) sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetussa laissa (950/2012);
- 5) sähköön alkuperän varmentamisesta ja ilmoittamisesta annetussa laissa (1129/2003);

6) sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetussa laissa (117/2011);

7) energiamarkkinoilla toimivien yritysten energiatehokkuuspalveluista annetussa laissa (1211/2009);

8) uusiutuville energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetussa laissa (1396/2010);

9) valmiuslaissa (1552/2011);

10) päästökauppalaissa (311/2011);

11) lentoliikenteen päästökaupasta annetussa laissa (34/2010);

12) vapaaehtoisesta osallistumisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetussa laissa (121/2011);

13) hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetussa laissa (416/2012);

14) biopolttoaineista ja bionesteistä annetussa laissa (393/2013);

15) tuulivoiman kompensatioalueista annetussa laissa (490/2013).

Energiavirasto hoitaa kansalliselle sääntelyviranomaiselle kuuluvat tehtävät, joista säädetään:

1) energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 713/2009, jäljempänä *yhteistyövirastoasetus*;

2) verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävissä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 714/2009, jäljempänä *sähkökauppaasetus*;

3) sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY, jäljempänä *sähkömarkkinadirektiivi*, nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa tai päätöksissä;

4) maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 715/2009, jäljempänä *maakaasuverkkoasetus*, siltä osin kuin sitä sovelletaan Suomessa;

5) maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY, jäljempänä *maakaasumarkkinadirektiivi*, nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa tai päätöksissä.

Energiavirasto osallistuu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluvien energiatehokkuussopimusten valmistelemiseen, kehittämiseen ja toimeenpanoon työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa.

Energiavirastolle kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriön toimialalle kuuluvien toiminta-alueiden energiakatselmustoiminnan hallinnoinnin ja toimeenpanon viranomaistasoiseen ohjaukseen liittyvät tehtävät.

Energiavirastolle kuuluu tuotteiden ekologisen suunnittelun ja energiamerkintöjen tuoteryh-

mäkohtaisten asioiden valmistelu ja hallinnointi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa.

Energiavirasto vastaa Euroopan unionin energiainfrastruktuuriin liittyviä investointihankkeita varten säädetyistä tietojen keräämisestä ja ilmoittamisesta Euroopan komissiolle.

Energiaviraston tulee lisäksi toimia kansallisen energiapolitiikan tavoitteiden edistämiseksi, seurata toimialansa kansallista ja kansainvälistä kehitystä, tehdä aloitteita toimialaansa liittyvän lainsäädännön kehittämiseksi, antaa toimialaansa liittyviä lausuntoja sekä avustaa työ- ja elinkeinoministeriötä toimialaansa liittyvien asioiden valmistelussa.

Energiavirastolle voidaan antaa myös muita sen toimialaan soveltuvia tehtäviä siten kuin siitä erikseen säädetään.

2 §

Hallinnollinen asema

Energiavirastoa koskevien asioiden käsittely valtioneuvostossa kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

3 §

Ylijohtaja

Energiaviraston päällikkönä on ylijohtaja. Ylijohtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus, käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

Ylijohtajan nimittää valtioneuvosto. Ylijohtajan virka täytetään määräajaksi, jonka pituus on vähintään viisi ja enintään seitsemän vuotta. Sama henkilö voidaan nimittää ylijohtajan virkaan enintään kahdeksi toisiaan seuraavaksi toimikaudeksi.

Valtion virkamieslain (750/1994) 22 §:n säännöstä mahdollisuudesta määrätä virkamies määräajaksi valtioneuvoston käyttöön ei sovelleta ylijohtajaan.

4 §

Ylijohtajan tehtävät

Ylijohtajan tehtävänä on:

- 1) johtaa Energiaviraston toimintaa;
- 2) ratkaista asiat, jotka on säädetty Energiaviraston ratkaistaviksi:
 - a) sähkömarkkinalaissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä;
 - b) maakaasumarkkinalaissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä;
 - c) sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa;
 - d) yhteistyövirastoasetuksessa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä;
 - e) sähkökauppa-asetuksessa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä;
 - f) maakaasuverkkoasetuksessa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä;
 - g) sähkö- ja maakaasumarkkinadirektiivin nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevilla komission asetuksissa tai päätöksissä;
- 3) ratkaista muut Energiavirastolle kuuluvat asiat, ellei ratkaisuvaltaa ole annettu työjärjestyksessä muulle virkamiehelle;
- 4) vastata siitä, että Energiavirastolle kuuluvat tehtävät hoidetaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

5 §

Kansalliselle sääntelyviranomaiselle kuuluvia tehtäviä hoitavien virkamiesten riippumattomuus

Energiaviraston kansalliselle sääntelyviranomaiselle kuuluvia tehtäviä hoitavan virkamiehen on tehtävässään oltava riippumaton sähkö- ja maakaasualan yrityksistä eikä hän saa kuulua sähkö- tai maakaasualan yrityksen hallintoneuvostoon, hallitukseen, edustajistoon tai tilintar-

kastajiin eikä olla sähkö- tai maakaasualan yrityksen palveluksessa.

Virkamiehen esteellisyydestä säädetään hallintolaissa (434/2003).

6 §

Valtion edustaminen

Energiavirasto kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa sekä laitoksissa ja yhteisöissä valtion etua ja oikeutta Energiavirastoa koskevista asioissa.

7 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset Energiaviraston organisaatiosta, hallinnosta ja henkilöstöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan Energiamarkkinavirastosta annettu laki (591/2013).

Kumottavassa laissa tarkoitettu Energiamarkkinavirasto muuttuu tässä laissa tarkoitetuksi Energiavirastoksi. Mitä muualla säädetään Energiamarkkinavirastosta, koskee tämän lain tultua voimaan Energiavirastoa.

Työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olevat tämän lain mukaiset asiat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa Energiaviraston käsiteltäviksi.